

V Bruseli 14. 1. 2021
C(2021) 171 final

OZNÁMENIE KOMISIE

**o európskej iniciatíve občanov „Menšinový balíček – milión podpisov za rozmanitosť
v Európe“**

1. ÚVOD

Podstatou Európskej únie je rozmanitosť. V článku 2 Zmluvy o Európskej únii sa uvádza, že Únia je založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám. V článku 3 sa ďalej uvádza, že Únia rešpektuje svoju bohatú kultúrnu a jazykovú rozmanitosť a zabezpečuje zachovávanie a zveľaďovanie európskeho kultúrneho dedičstva. Rozmanitosť je teda neoddeliteľnou súčasťou európskej identity.

Dodržiavanie práv osôb patriacich k menšinám zabezpečuje zavedený právny rámec. V článku 21 Charty základných práv Európskej únie sa zakazuje diskriminácia z dôvodu rasy, etnického pôvodu, náboženstva, príslušnosti k národnostnej menšine, ako aj jazyka. Jej článok 22 stanovuje, že Únia rešpektuje kultúrnu, náboženskú a jazykovú rozmanitosť. Podporujú to konkrétne iniciatívy, ktoré zakazujú diskrimináciu, napríklad rámcové rozhodnutie Rady o boji proti rasizmu a xenofóbii¹.

Tento všeobecný rámec sa ďalej opiera o osobitné rámce jednotlivých politík. Táto Komisia je odhodlaná posunúť sa ďalej v budovaní Únie rovnosti. Súčasťou tohto úsilia je napríklad akčný plán EÚ proti rasizmu na roky 2020 – 2025², stratégia pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025³, stratégia pre rovnosť LGBTIQ osôb na roky 2020 – 2025⁴ a strategický rámec EÚ pre rovnosť, začleňovanie a účasť Rómov⁵⁶⁷.

EÚ však zároveň nemá žiadnu všeobecnú legislatívnu právomoc zameranú na ochranu národnostných menšín. V článku 2 ZEÚ sa hovorí o „právach osôb patriacich k menšinám“ ako o jednej z hodnôt, na ktorých je Únia založená a ktorá by sa preto mala zohľadňovať pri vykonávaní politík Únie. V článkoch 21 a 22 Charty základných práv Európskej únie sa nestanovujú žiadne iné právomoci prijímať právne predpisy na ochranu národnostných menšín ako právomoci udelené Únii podľa právnych základov uplatniteľných na konkrétne oblasti politík.

V článku 11 ods. 4 Zmluvy o Európskej únii sa ustanovuje európska iniciatíva občanov. Podľa tohto článku sa najmenej jeden milión občanov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi významného počtu členských štátov, môže ujať iniciatívy a vyzvať Európsku komisiu, aby v rámci svojich právomocí predložila vhodný návrh vo veciach, o ktorých sa občania domnievajú, že na účely uplatňovania zmlúv je potrebný právny akt Únie. Podrobné pravidlá fungovania európskej iniciatívy občanov sa uvádzajú v nariadení, ktoré bolo v roku 2019 revidované s cieľom využiť celý jeho potenciál nástroja na podporu diskusie⁸.

---

¹ Rámcové rozhodnutie Rady 2008/913/SVV z 28. novembra 2008 o boji proti niektorým formám a prejavom rasizmu a xenofóbie prostredníctvom trestného práva.

² COM(2020) 565.

³ COM(2020) 152.

⁴ COM(2020) 698.

⁵ COM(2020) 620.

⁶ Okrem toho začiatkom roka 2021 Komisia predstaví komplexnú stratégiu v oblasti práv dieťaťa, ktorá posilní podporu a ochranu detí vrátane práv detí z menšinových skupín.

⁷ V tretej zásade Európskeho piliera sociálnych práv sa uvádza, že: „Bez ohľadu na pohlavie, rasový či etnický pôvod, náboženstvo či vieru, postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu má každý právo na rovnaké zaobchádzanie a rovnosť príležitostí, pokiaľ ide o zamestnanie, sociálnu ochranu, vzdelanie a prístup k tovaru a službám dostupným pre verejnosť. Treba podporovať rovnosť príležitostí nedostatočne zastúpených skupín.“

⁸ Nariadenie (EÚ) 2019/788 zo 17. apríla 2019, ktorým sa nahrádza nariadenie (EÚ) č. 211/2011.

„Menšinový balíček – milión podpisov za rozmanitosť v Európe“ (iniciatíva „Menšinový balíček“) je piatou európskou iniciatívou občanov, ktorá spĺňa požiadavky stanovené v nariadení o európskej iniciatíve občanov. Cieľom iniciatívy je zlepšiť ochranu osôb patriacich k národnostným a jazykovým menšinám a posilniť kultúrnu a jazykovú rozmanitosť v Únii. Vyzýva EÚ, aby prijala súbor právnych aktov na zlepšenie ochrany osôb patriacich k národnostným a jazykovým menšinám a posilnenie kultúrnej a jazykovej rozmanitosti v Únii.

V nariadení o európskej iniciatíve občanov sa stanovuje rámec, na základe ktorého Komisia registruje iniciatívy občanov za predpokladu, že sú splnené podmienky registrácie. Po zaregistrovaní iniciatívy občanov dostanú organizátori zelenú na zbieranie podpisov. V tomto rozhodnutí Komisie sa vymedzuje aj rozsah iniciatívy. Jednou z podmienok registrácie je, aby iniciatíva ani jej časti neboli zjavne mimo rámca právomocí Komisie navrhnuť právny akt Únie na účely vykonávania zmlúv.

Návrhy predložené organizátormi a uznané v rozhodnutí Komisie o registrácii

- odporúčanie Rady „o ochrane a podpore kultúrnej a jazykovej rozmanitosti v Únii“,
- rozhodnutie alebo nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorého predmetom úpravy je upraviť „programy financovania tak, aby boli prístupné pre spoločenstvá malých regionálnych a menšinových jazykov“,
- rozhodnutie alebo nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorého predmetom úpravy je vytvoriť centrum jazykovej rozmanitosti, ktoré bude posilňovať povedomie dôležitosti regionálnych a menšinových jazykov a podporovať rozmanitosť na všetkých úrovniach a bude financované najmä Európskou úniou,
- nariadenie, ktorým sa prispôbia všeobecné pravidlá uplatniteľné na úlohy, prioritné ciele a organizáciu štrukturálnych fondov, aby zohľadňovali ochranu menšín a podporu kultúrnej a jazykovej rozmanitosti za predpokladu, že financované opatrenia povedú k posilneniu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti Únie,
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorého predmetom úpravy je zmena nariadenia týkajúceho sa programu Horizont 2020 v záujme skvalitnenia výskumu v oblasti pridanej hodnoty, ktorú môžu predstavovať národnostné menšiny a kultúrna a jazyková rozmanitosť z hľadiska sociálneho a hospodárskeho rozvoja regiónov EÚ,
- zmena právnych predpisov EÚ s cieľom zabezpečiť približne rovnaké zaobchádzanie s osobami bez štátnej príslušnosti a občanmi Únie,
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady s cieľom zaviesť jednotné autorské právo, ktoré by umožňovalo považovať celú EÚ za vnútorný trh v oblasti autorských práv,
- zmena smernice 2010/13/EÚ s cieľom zabezpečiť slobodné poskytovanie služieb a príjem audiovizuálneho obsahu v regiónoch, kde bývajú národnostné menšiny,
- nariadenie alebo rozhodnutie Rady, ktorého cieľom je udeliť projektom podporujúcim národnostné menšiny a ich kultúru skupinovú výnimku z uplatňovania postupu stanoveného v článku 108 ods. 2 ZFEÚ.

V rozhodnutí Komisie sa organizátorom povoľuje zbieranie vyhlásení o podpore iniciatívy. Organizátori oficiálne predložili svoju iniciatívu Komisii 10. januára 2020. Do tohto dátumu vnútroštátne orgány skontrolovali a overili 1 128 422 vyhlásení o podpore, ktoré dosiahli prahovú hodnotu v 11 členských štátoch. Komisia sa stretla s organizátormi 5. februára 2020.

Dňa 15. októbra 2020 organizátori predstavili svoju iniciatívu a jej návrhy na verejnom vypočutí v Európskom parlamente. V nariadení o európskej iniciatíve občanov sa

stanovuje, že od tohto dátumu má Komisia trojmesačnú lehotu na prijatie oznámenia, v ktorom uvedie svoje právne a politické závery týkajúce sa iniciatívy⁹.

Na základe návrhu uznesenia podľa článku 222 ods. 8 rokovacieho poriadku Európsky parlament prerokoval európsku iniciatívu občanov „Menšinový balíček“ (Minority SafePack) na svojej plenárnej schôdzi 14. decembra 2020. V uznesení prijatom 17. decembra 2020 vyjadril svoju podporu európskej iniciatíve občanov „Menšinový balíček“, vyzval Komisiu, aby v tejto súvislosti konala a navrhla právne akty; upozornil, že iniciatíva, ktorú Komisia zaregistrovala, požaduje legislatívne návrhy v deviatich rôznych oblastiach, a zdôraznil, že očakáva, že každý jednotlivý návrh bude overený a posúdený so zreteľom na zásady subsidiarity a proporcionality.

Počas rozpravy Komisia zdôraznila, že začleňovanie a rešpektovanie bohatej kultúrnej rozmanitosti Európy je jednou z jej hlavných priorít a cieľov. Potvrdila, že akákoľvek diskriminácia na základe príslušnosti k národnostnej menšine je výslovne zakázaná podľa článku 21 Charty základných práv Európskej únie. Komisia potvrdila aj svoj záväzok politickej podpory a financovania.

Toto oznámenie sa zaoberá otázkami vyjadrenými v uznesení formou reakcie na deväť návrhov iniciatívy „Menšinový balíček“.

2. HODNOTENIE NÁVRHOV

2.1. Odporúčanie Rady o ochrane a podpore kultúrnej a jazykovej rozmanitosti Únie

Stanovený účel

Organizátori iniciatívy „Menšinový balíček“ navrhujú odporúčanie, v ktorom EÚ stanoví spôsoby ochrany a podpory kultúrnej a jazykovej rozmanitosti, najmä pokiaľ ide o ochranu používania regionálnych a menšinových jazykov v oblastiach verejnej správy, verejných služieb, vzdelávania, kultúry, súdnictva, médií, zdravotnej starostlivosti, obchodu a ochrany spotrebiteľa (vrátane označovania).

Analýza

Podľa článku 2 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ) predstavuje rešpektovanie práv osôb patriacich k menšinám jednu zo základných hodnôt EÚ. V článkoch 21 a 22 Charty základných práv Európskej únie sa navyše zakazuje diskriminácia z akéhokoľvek dôvodu vrátane príslušnosti k národnostnej menšine. Vyžaduje sa v nich aj rešpektovanie kultúrnej náboženskej a jazykovej rozmanitosti Únie.

Únia nemá žiadnu legislatívnu právomoc v otázkach, ako je používanie regionálnych alebo menšinových jazykov v oblasti verejného vzdelávania ani inde. Tieto otázky patria do oblasti pôsobnosti členských štátov.

Existujúce nástroje a prebiehajúce iniciatívy

Rozsah identifikovaných tém, pokiaľ ide o odporúčanie Rady, je už predmetom dvoch dôležitých medzinárodných nástrojov:

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1042.

- Európska charta regionálnych alebo menšinových jazykov Rady Európy (1992). EÚ, ktorá vyzýva svoje členské štáty, aby podpísali chartu, sa na ňu pravidelne odvoláva ako na právny nástroj vymedzujúci usmernenia na podporu a ochranu regionálnych a menšinových jazykov.
- Dohovor UNESCO o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov (2005), ktorého zmluvnou stranou je sama EÚ a všetky členské štáty EÚ. V článku 7 dohovoru sa uvádza, že „zmluvné strany sa usilujú vytvoriť na svojom území prostredie, ktoré bude povzbudzovať jednotlivcov a sociálne skupiny: aby tvorili, produkovali, šírili a distribuovali svoje vlastné kultúrne prejavy a aby k nim mali prístup, vrátane osôb patriacich k menšinám“. V dohovore sa takisto pripomína, že jazyková rozmanitosť je základným prvkom kultúrnej rozmanitosti, a opätovne sa potvrdzuje základná úloha, ktorú v ochrane a podpore kultúrnych prejavov zohráva výchova.

Komisia aktívne vykonáva článok 7 dohovoru z roku 2005 tým, že organizuje dialógy medzi členskými štátmi a kultúrnym sektorom na témy kultúry pre sociálne začlenenie a medzikultúrny dialóg. Tieto fóra¹⁰ konkrétne zohľadňujú úlohu kultúry v otázkach, medzi ktoré patrí začlenenie národnostných/jazykových menšín, Rómov, utečencov a migrantov.

Podľa pracovného plánu Rady pre kultúru¹¹ má nová expertná skupina pre viacjazyčnosť a preklad odporučiť konkrétne opatrenia v rámci programu Kreatívna Európa na podporu jazykovej rozmanitosti a obehu európskych diel v kultúrnych a kreatívnych odvetviach.

V rozsahu svojej právomoci Komisia takisto v súčasnosti spolupracuje s členskými štátmi na uskutočnení viacerých odporúčaní Rady a ďalších politických dokumentov, ktoré obsahujú aspekty uvedené v iniciatíve občanov:

- Odporúčanie Rady (2018/C 195/01) o presadzovaní spoločných hodnôt, inkluzívneho vzdelávania a európskeho rozmeru výučby (prijaté v máji 2018), ktorého cieľom je posilniť sociálnu súdržnosť a prispieť k boju proti nárastu populizmu, xenofóbie, rozdeľujúceho nacionalizmu a šírenia dezinformácií. V tomto odporúčaní sa členské štáty vyzývajú, aby presadzovali chápanie európskeho kontextu a spoločného dedičstva a hodnôt a informovanosť o jednote a sociálnej, kultúrnej a historickej rozmanitosti Únie a členských štátov Únie. Toto odporúčanie by malo pomôcť prehĺbiť pocit spolupatričnosti na miestnej, vnútroštátnej a európskej úrovni.
- Odporúčanie Rady (2019/C 189/03) o komplexnom prístupe k výučbe a učeniu sa jazykov (prijaté v máji 2019), v ktorom sa uznáva rozsiahla jazyková rozmanitosť v Európe, pričom v odôvodnení 14 sa výslovne poukazuje na regionálne a menšinové jazyky.
- Oznámenie Komisie o vytvorení európskeho vzdelávacieho priestoru do roku 2025 (prijaté v septembri 2020)¹². Členské štáty sa vyzývajú, aby preskúmali svoje jazykové politiky pre školy v súlade s odporúčaním Rady o komplexnom prístupe k výučbe a učeniu sa jazykov¹³. Koncepcia „jazykového povedomia“ rozvíjaná v prílohe k odporúčeniu zahŕňa existujúce postupy v dvojjazyčných a vo viacjazyčných regiónoch, v ktorých sa „domáce“ jazyky, regionálne alebo menšinové jazyky vyučujú spolu s ostatnými vyučovacími jazykmi.

¹⁰ <https://ec.europa.eu/policies/cultural-policy-cooperation-eu-level> www.voicesofculture.eu.

¹¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:52018XG1221\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:52018XG1221(01)).

¹² COM(2020) 625 final.

¹³ (2019/C 189/03).

- Strategický rámec EÚ pre rovnosť, začleňovanie a účasť Rómov na roky 2020 – 2030 a návrh na odporúčanie Rady o rovnosti, začleňovaní a účasti Rómov (ktorý v súčasnosti skúma Rada). Nová iniciatíva obsahuje aj usmernenie k podpore rómskeho umenia, histórie a kultúry (a informovanosti o nich) a sociálnej inovácie a experimentovania v oblasti politiky. Vyzýva členské štáty, aby zahrnuli rómsky jazyk a rómsku históriu do školských učebných osnov a učebníc pre rómskych aj nerómskych žiakov a aby podporovali činnosti a kampane na školách zamerané na podporu multikultúrneho povedomia. Komisia podporí rovnosť Rómov bojkovaním proti protirómskemu zmýšľaniu, a to prostredníctvom činností v rámci programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty, ktorými sa šíria pozitívne príbehy a vzory Rómov, potláčajú sa negatívne stereotypy, zvyšuje sa informovanosť o rómskej histórii a kultúre a do popredia sa dostávajú pravda a zmierenie.

V Stratégií Komisie v oblasti základných práv sa predpokladá, že od roku 2021 bude Komisia podávať novú ročnú správu o uplatňovaní charty v EÚ, ktorá sa viac zamiera na uplatňovanie charty v členských štátoch a poskytne Komisii širší prehľad pri posudzovaní súladu národnej legislatívy s právom EÚ. K týmto ročným správam sa bude pristupovať tematicky so zameraním na tie oblasti práva EÚ, ktoré majú strategický význam. Tam, kde to je vhodné, budú integrálnou súčasťou tematickej správy aj otázky v pôsobnosti práva EÚ súvisiace s právami osôb patriacich k menšinám, najmä v súvislosti s uplatňovaním článkov 21 a 22 charty.

Tieto nástroje predstavujú významný súbor opatrení zameraných na ciele stanovené v tomto návrhu. Keďže všetky tieto iniciatívy EÚ vznikli nedávno, účinky a konkrétne výsledky budú viditeľné až v nadchádzajúcich rokoch. Komisia sa bude naďalej v plnej miere zapájať do zabezpečovania ich účinného vykonávania.

2.2. Rozhodnutie alebo nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorého predmetom úpravy je upraviť „programy financovania na účely uľahčenia prístupu k malým regionálnym a menšinovým jazykom“

Stanovený účel

Organizátori iniciatívy „Menšinový balíček“ zastávajú názor, že existujúce programy financovania v oblasti vzdelávania, kultúry, médií a mládeže, a úsilie o začlenenie menšinových komunit vyvíjané v rámci týchto programov, sú pre malé kultúrne a jazykové komunity príliš zložitá a príliš náročná. Okrem toho súčasné programy obsahujú kritériá, ktoré vylučujú menšinové jazyky, ako napríklad program kultúry.

Existujúce nástroje a budúce iniciatívy

V rámci programu Erasmus+ je podpora učenia sa jazykov a jazykovej rozmanitosti zastrešujúcim cieľom. Akcie v oblasti mobility študentov a učiteľov, ako aj strategické partnerstvá organizácií sú dostupné pre projekty zamerané na regionálne a menšinové jazyky bez ohľadu na postavenie týchto jazykov v dotknutom členskom štáte. Pokiaľ ide o projekty zamerané na učenie sa jazykov, program Erasmus+ je dostupný pre všetky jazyky bez rozlišovania postavenia jazyka.

Projekty Erasmus+ sa môžu zameriavať na menšie regionálne a menšinové jazyky. V rámci navrhovaného nástupcu programu Erasmus+ by sa zaviedli možnosti partnerstiev v malom rozsahu, ktoré uľahčia prístup menším organizáciám vrátane organizácií, ktoré podporujú regionálne a menšinové jazyky.

Vo všetkých krajinách zúčastňujúcich sa na programe Erasmus+ boli zriadené národné agentúry. Prostredníctvom týchto agentúr môžu organizácie pôsobiace v oblasti regionálnych a menšinových jazykov získať informácie a technickú pomoc pri podávaní žiadosti o finančné prostriedky z programu.

Podobne je program Kreatívna Európa prístupný bez diskriminácie žiadateľov nachádzajúcich sa v zúčastnených krajinách. Partnerstvá malého rozsahu v rámci projektov spolupráce sú už možné v rámci programu Kreatívna Európa a naďalej budú existovať v budúcom programe, pričom sa postupy ešte viac zjednodušia. Až 70 % finančných prostriedkov je určených mikroorganizáciám (menej ako 10 zamestnancov) alebo malým organizáciám (menej ako 50 zamestnancov).

Príklady projektov spolupráce týkajúcich sa menšinových jazykov sú:

- „*Other Words – Literary Circuit for Small and Minority Languages*“ (Iné slová – literárny krúžok pre malé a menšinové jazyky), projekt zameraný na vytvorenie siete kreatívnych stáží pre európskych spisovateľov. Sieť získala v období 2015 – 2019 z programu Kreatívna Európa 200 000 EUR.
- „*Minority languages – good travelling companions*“ (Menšinové jazyky – dobrí spoločníci na cesty). Išlo o partnerstvo škôl zamerané na regionálne a menšinové jazyky zo Španielska, z Talianska a Belgicka. Partnerstvo získalo v období 2015 – 2017 na svoju činnosť 80 000 EUR z programu Erasmus+.

Podrobnejšie informácie o týchto a mnohých ďalších príkladoch financovaných projektov podporujúcich regionálne alebo menšinové jazyky sa nachádzajú v brožúre Komisie s názvom Jazyková rozmanitosť v Európskej únii: prípad regionálnych a menšinových jazykov¹⁴.

Okrem toho iniciatíva literárneho prekladu v rámci programu Kreatívna Európa konkrétne podporuje kultúrnu a jazykovú rozmanitosť v EÚ a v zúčastnených krajinách tým, že posilňuje nadnárodný obeh a rozmanitosť literárnych diel. Prístup k tejto schéme je otvorený pre všetky jazyky uznané v zúčastnených krajinách. Z programu Kreatívna Európa sa doteraz financovalo viac ako 2 700 prekladov, publikácií a prípadov propagácie kníh z viac ako 40 európskych jazykov vrátane menšinových jazykov.

Nástroje financovania nového viacročného finančného rámca na obdobie 2021 – 2027 boli prepracované, aby boli prístupnejšie a používateľsky ústretovejšie. Ich súčasťou je príprava vytvorenia jednotných kontaktných miest pre žiadateľov prostredníctvom siete informačných kancelárií programu Kreatívna Európa vo všetkých zúčastnených členských štátoch. Tieto informačné kancelárie a ich sieť by umožnili všetkým kultúrnym a kreatívnym organizáciám prístup k informáciám a technickej pomoci, aby sa mohli uchádzať o všetky akcie a iniciatívy, na ktoré sa vzťahuje program Kreatívna Európa, ako aj o iné relevantné možnosti financovania zo zdrojov EÚ. Komisia poskytne žiadateľom ďalšie usmernenie a zrozumiteľnejšie objasnenie vo svojich usmerneniach.

Po prijatí nových programov Erasmus+ a Kreatívna Európa by mohli národné agentúry na vykonávanie programu Erasmus+ a sieť informačných kancelárií programu Kreatívna Európa poskytovať malým národnostným kultúrnym a jazykovým komunitám ďalšie

---

¹⁴ *Linguistic diversity in the European Union – The case of regional and minority languages*, Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie 2018.

usmernenie vrátane stretnutí s ich vnútroštátnymi zástupcami, aby im prostredníctvom praktickej podpory pomohli uchádzať sa o finančné prostriedky. Už to by sa zaistilo prístup k programom pre malé regionálne a menšinové jazykové komunity.

2.3. Rozhodnutie alebo nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorého predmetom úpravy je vytvoriť centrum jazykovej rozmanitosti, ktorého poslaním bude posilňovať povedomie významu regionálnych a menšinových jazykov a podporovať rozmanitosť na všetkých úrovniach, a to najmä financovaním Európskou úniou,

Stanovený účel

Organizátori iniciatívy „Menšinový balíček“ navrhujú centrá jazykovej rozmanitosti, ktoré vytvoria sieť a vzájomne sa budú koordinovať. Tieto centrá by financovala EÚ a ich mandátom by bolo zvyšovanie informovanosti o význame jazykovej rozmanitosti a učenia sa jazykov. Rozhodnutím Komisie z roku 2017¹⁵ (pozri bod 1) bol predmet návrhu zaregistrovaný ako „centrum jazykovej rozmanitosti“.

Prebiehajúce iniciatívy: Európske centrum pre moderné jazyky Rady Európy

Úsilie EÚ o zvyšovanie informovanosti o význame jazykovej rozmanitosti vrátane používania znakovkej reči a učenia sa jazykov sa zameriava na úzku spoluprácu s Radou Európy, ktorej Európska charta regionálnych alebo menšinových jazykov predstavuje silný rámec jej činnosti v tejto oblasti. Európske centrum pre moderné jazyky Rady Európy (ECML), ktoré Európska komisia podporuje a s ktorým spolupracuje, konkrétne slúži ako kompetenčné centrum na výučbu a učenie sa jazykov, a to aj vo viacjazyčných triedach, a podporuje výučbu v materinskom jazyku žiaka vrátane menšinových jazykov.

Komisia spolupracuje s centrom ECML na základe konkrétnych spoločných dohôd zameraných na zlepšovanie kvality, účinnosti a atraktívnosti jazykového vzdelávania a ďalší vývoj testovania a hodnotenia učebných výsledkov, čím postupne vytvára spoločný základ pre vnútroštátne hodnotiace systémy založené na Spoločnom európskom referenčnom rámci pre jazyky. Na spoločné akcie s centrom ECML v roku 2021 vyčlenila Komisia 700 000 EUR.

Aj centrum ECML plánuje v rámci svojho programu na obdobie 2020 – 2023 rad činností zameraných na napredovanie a výzvy vo viacjazyčných prístupoch (kultúrne responzívnej pedagogiky, jazykového povedomia, jazykovo citlivej výučby atď.). Regionálne a menšinové jazyky sú v plnej miere zahrnuté do tohto prístupu a ECML podporuje výučbu a učenie sa týchto jazykov v rôznych národných kontextoch. V ďalšej dohode o spolupráci medzi Európskou komisiou a ECML, o ktorej sa v súčasnosti rokujú, bude Komisia venovať pozornosť potrebám jazykovej rozmanitosti. Môže napríklad existovať priestor na rozvíjanie výsledkov súčasného experimentovania Rady Európy v oblasti politiky viacjazyčného prístupu k začleňovaniu rómskych detí v oblasti školského vzdelávania. Prepojil sa ním nový strategický rámec EÚ pre rovnosť, začleňovanie a účasť Rómov s konkrétnymi jazykovými opatreniami Rady Európy.

---

¹⁵ Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2017/652 z 29. marca 2017 o navrhovanej iniciatíve občanov s názvom „Menšinový balíček – milión podpisov za rozmanitosť v Európe“ [oznámené pod číslom C(2017) 2200].

Komisia sa usiluje podporovať členské štáty EÚ pri uskutočňovaní komplexného prístupu k výučbe a učeniu sa jazykov podľa odporúčania Rady z roku 2019¹⁶, pričom regionálne alebo menšinové jazyky sa často uvádzali ako príklady osvedčených postupov v oblasti dvojazyčného alebo viacjazyčného vzdelávania. V poslednom čase sa objavili pozitívne náznaky oživenia regionálnych jazykov¹⁷.

Komisia zastáva názor, že úzka spolupráca s Radou Európy a jej Európskym centrom pre moderné jazyky v tomto smere predstavuje spôsob účinného zvyšovania informovanosti o význame jazykovej rozmanitosti a učení sa jazykov.

2.4. Nariadenie, ktorým sa prispôbia všeobecné pravidlá uplatniteľné na úlohy, prioritné ciele a organizáciu štrukturálnych fondov, aby zohľadňovali ochranu menšín a podporu kultúrnej a jazykovej rozmanitosti za predpokladu, že financované opatrenia povedú k posilneniu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti Únie.

Stanovený účel

Organizátori iniciatívy „Menšinový balíček“ navrhujú, aby sa projekty založené na legislatívnom rámci pre fondy politiky súdržnosti navrhovali so zreteľom na ochranu menšín a podporu kultúrnej a jazykovej rozmanitosti, pričom celkovým cieľom by bolo posilnenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti.

Existujúce nástroje a prebiehajúce iniciatívy

Fondy politiky súdržnosti patria medzi najväčšie investičné nástroje EÚ, ktorými riešia sociálne a územné nerovnosti v celej Európe. Podpora zahŕňa opatrenia, ktorých cieľom je pomôcť pri začleňovaní marginalizovaných komunit, etnických menšín vrátane Rómov a ľudí s migrantským pôvodom, aby sa mohli plne zúčastňovať na všetkých stránkach spoločenského života.

Vzhľadom na zásadu nediskriminácie sa návrh už rieši v regulačnom rámci politiky súdržnosti. V súčasnom programovom období a programovom období po roku 2020 sú „horizontálne princípy“ zahrnuté v nariadeniach o politike súdržnosti. Vyžaduje sa v nich, aby všetky investície EÚ podporovali rovnaké príležitosti pre všetkých bez diskriminácie ľudí okrem iného z dôvodu rasového alebo etnického pôvodu. V novom nariadení o spoločných ustanoveniach na obdobie 2021 – 2027 bude navyše požiadavka nediskriminácie ďalej posilnená zabezpečením súladu so začlenením Charty základných práv Európskej únie ako horizontálneho princípu a horizontálnej základnej podmienky uplatniteľnej vo všetkých oblastiach politiky. Znamená to, že členské štáty budú musieť zabezpečiť zavedenie účinných mechanizmov, ktorými sa zabezpečí súlad programov s chartou vrátane spôsobov podávania správ, ako aj zrušenia podpory v prípadoch nesúladu. Komisia pripravila usmernenie s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty pri implementovaní európskych štrukturálnych a investičných fondov rešpektovali chartu¹⁸ vrátane jej ustanovení o nediskriminácii a jazykovej rozmanitosti.

¹⁶ Odporúčanie Rady z 22. mája 2019 o komplexnom prístupe k výučbe a učeniu sa jazykov (2019/C 189/03).

¹⁷ https://nesetweb.eu/wp-content/uploads/2020/05/NESET_AR_2020_Future-of-language-education_Full-report.pdf.

¹⁸ Oznámenie Komisie – Usmernenie k zabezpečeniu dodržiavania Charty základných práv Európskej únie pri vykonávaní európskych štrukturálnych a investičných fondov („EŠIF“), C/2016/4384 (Ú. v. EÚ C 269, 23.7.2016, s. 1 – 19).

Na zabezpečenie účinného a efektívneho využívania fondov okrem toho existujú alebo boli navrhnuté viaceré ďalšie základné podmienky a zodpovedajúce kritériá na ich posudzovanie, aby sa zachoval priaznivý investičný rámec. Podobne ako v predchádzajúcom období sa v programovom období 2021 – 2027 zavádza konkrétna tematická základná podmienka, ktorou je existencia zavedeného národného strategického politického rámca integrácie Rómov. Je podmienkou využívania fondov pri investovaní na osobitný cieľ podpory sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných komúní ako Rómovia. Kritériá na splnenie základnej podmienky sa napríklad týkajú rozmanitosti rómskeho obyvateľstva so zameraním na mladých ľudí, detí a ženy, s väčším dôrazom na boj proti diskriminácii a protirómskemu zmýšľaniu, kombináciu účinného uplatňovania hľadiska začlenenia Rómov na regionálnej a miestnej úrovni a následnej potreby spolupráce na všetkých úrovniach správy a potrebu väčšieho úsilia v oblasti odstraňovania segregácie.

V programovom období 2014 – 2020 bolo z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) pridelených 21,5 miliardy EUR na podporu priorít inkluzívneho rastu (ako napríklad zamestnanosť, sociálne začlenenie, vzdelávanie). Zahŕňa to sumy pridelené na investície na rozvoj infraštruktúry a technické zariadenia a prístup k službám v oblasti zamestnanosti, vzdelávania, zdravotníctva, bývania a sociálnej starostlivosti, okrem iného s cieľom podporiť sociálno-ekonomickú integráciu etnických menšín a marginalizovaných komúní. Okrem toho fondy prispeli k posilneniu spolupráce a výmene skúseností súvisiacich s týmito témami. Projekty financované v programovom období 2014 – 2020 zahŕňali podporu kultúrnej súdržnosti prostredníctvom vývoja nových metód výučby viacjazyčnosti a kultúrneho povedomia. Napríklad v rámci programu URBACT vytvorilo deväť európskych miest projekt ROMA-NeT, ktorého cieľom bolo pomôcť zlepšiť sociálne začlenenie a komunitný rozvoj rómskych sídlisk. V rámci programu ROMA-NeT ako nadnárodnej siete na výmenu informácií a vzdelávanie dostalo deväť európskych miest príležitosť podeliť sa o svoje skúsenosti, aby lepšie porozumeli spoločným európskym hodnotám z hľadiska integrácie Rómov.

V programovom období 2014 – 2020 bolo na opatrenia sociálneho začlenenia z Európskeho sociálneho fondu (ESF) plánovaných 22,3 miliardy EUR, z toho 1,5 miliardy EUR bolo určených na začlenenie marginalizovaných komúní, ako sú Rómovia. Napríklad v Španielsku čerpalo výhody z opatrení v rámci ESF viac ako 600 000 ľudí s cudzineckým/migrantským pôvodom a ľudí z menšín (vrátane marginalizovaných komúní ako Rómovia). Tieto opatrenia zahŕňajú personalizované poradenstvo pri hľadaní zamestnania, odborné vzdelávanie na zlepšenie vyhliadok na nájdenie zamestnania, zlepšovanie digitálnej gramotnosti, vzdelávaciu podporu atď.

Európsky sociálny fond plus (ESF+) ako hlavný nástroj EÚ na investovanie do ľudí a vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv podporuje, dopĺňa a zvyšuje hodnotu politik členských štátov s cieľom zabezpečiť rovnaké príležitosti, prístup na trh práce, spravodlivé pracovné podmienky, sociálnu ochranu a začlenenie. V nariadení o ESF+ navrhovanom na nové finančné obdobie sa plánujú dodatočné požiadavky a opatrenia zamerané na rovnosť a nediskrimináciu: všetky členské štáty majú povinnosť duálneho prístupu, t. j. 1. presadzovať uplatňovanie hľadiska nediskriminácie a rodovej rovnosti počas prípravy, vykonávania, monitorovania a hodnotenia a 2. podporovať konkrétne ciele opatrenia na podporu týchto zásad.

V právnom rámci nariadení týkajúcich sa politiky súdržnosti na obdobie 2021 – 2027 sa posilňuje „zásada partnerstva“ a európsky kódex správania pre partnerstvo¹⁹. Ustanovujú zapojenie relevantných partnerov do plánovania a vykonávania programov politiky súdržnosti, t.j. regionálnych, miestnych, mestských a iných verejných orgánov, hospodárskych a sociálnych partnerov, orgánov zastupujúcich občiansku spoločnosť, partnerov v oblasti životného prostredia a orgány zodpovedné za podporu sociálneho začlenenia, základných práv, práv osôb so zdravotným postihnutím, rodovej rovnosti a nediskriminácie. Môže to takisto zahŕňať orgány zastupujúce menšinové komunity.

Vzhľadom na to, že fondy politiky súdržnosti sa vykonávajú formou zdieľaného riadenia, za vykonávanie fondov a súlad s horizontálnymi princípmi zodpovedajú členské štáty a regionálne a miestne orgány.

Novým legislatívnym rámcom sa poskytnú významné príležitosti na podporu potrieb a záujmov menšín. Európsky parlament a Rada dosiahli v decembri 2020 celkovú dohodu o politických cieľoch nariadení v oblasti politiky súdržnosti na obdobie 2021 – 2027 a o nariadení spoločných ustanovení. Plánuje sa, že v období po roku 2020 bude podpora z fondov EÚ pokračovať prostredníctvom osobitného politického cieľa s názvom Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa vďaka vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv. Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) podporuje začlenenie prostredníctvom infraštruktúry, vybavenia a prístupu k službám v oblasti vzdelávania, zamestnanosti, bývania, sociálnej a zdravotnej starostlivosti a starostlivosti o deti. Dôraz sa bude klásť na integračné opatrenia príslušníkov marginalizovaných komunít vrátane etnických v úzkej spolupráci s podporou ESF+.

2.5. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorého predmetom je zmena nariadenia týkajúceho sa programu Horizont 2020 v záujme skvalitnenia výskumu v oblasti pridanej hodnoty, ktorú môžu národnostné menšiny a kultúrna a jazyková rozmanitosť predstavovať z hľadiska sociálneho a hospodárskeho rozvoja regiónov EÚ.

Stanovený účel

Organizátori iniciatívy „Menšinový balíček“ navrhujú, aby bol prioritou programu Horizont 2020 výskum spoločenských výzev vrátane úlohy národnostných menšín a kultúrnej a jazykovej rozmanitosti v súvislosti s demografickou zmenou, cezhraničným hospodárskym a sociálnym vývojom a ich vplyvom na regióny v Európe.

Existujúce nástroje a prebiehajúce iniciatívy

Program Horizont 2020 obsahoval viacero príležitostí, v rámci ktorých sa výskumní pracovníci a inštitúcie pôsobiace v oblasti národnostných menšín a kultúrnej a jazykovej rozmanitosti mohli uchádzať o finančné prostriedky, napríklad vo výzvach „zdola nahor“ v rámci akcií Marie Curie-Sklodowskej (MSCA) a Európskej rady pre výskum (ERC). Príkladmi financovaných projektov sú projekty *Voices of Belonging* (Hlasy spolupatričnosti) („Menšinové identity, jazyk a vzdelávanie v Holandsku“, MSCA, 2017 – 2021), COLING (Menšinové jazyky, veľké príležitosti. Kolaboratívny výskum, komunitná angažovanosť a inovatívne vzdelávacie nástroje, MSCA, 2018 – 2021), N-T-AUTONOMY (Neúzemná autonómia ako ochrana menšín v Európe: intelektuálne a politické dejiny nomádskej myšlienky, 1850 – 2000, ERC, 2018 – 2023), LaFS (Jazyk,

¹⁹ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 240/2014, ktoré má platiť aj v období 2021 – 2027, ako sa uvádza v článku 6 ods. 3.

rodiny a spoločnosť, MSCA, 2019 – 2021), YEELP (Zapájanie mladých ľudí do ochrany európskych jazykov, 1900 – 2020, ERC, 2019 – 2024) a Speaking Freely (Slobodné vyjadrovanie) (Lingvistická nadvláda, republikanizmus a federalizmus, MSCA, 2021 – 2023).

Príležitosti takisto poskytovali programy „zhora nadol“ s názvom Spoločenské výzvy vrátane výskumnej činnosti zameranej na menšiny ako súčasť európskej identity. Program venovaný sociálnym a humanitným vedám s názvom Európa v meniacom sa svete – inkluzívne, inovatívne a reflexívne spoločnosti mal osobitný význam. Medzi financované projekty relevantné pre menšiny patrili EduMAP (Vzdelávanie dospelých ako prostriedok na aktívne občianstvo, 2016 – 2019), REACH [Prepracovanie prístupu ku kultúrnemu dedičstvu, (opakované) využívanie a správa európskej kultúry, 2017 – 2020], CHIEF (Kultúrne dedičstvo a identity budúcnosti Európy, 2018 – 2021), IMPACTOUR (Zlepšovanie politik udržateľného rozvoja a postupov na hodnotenie, diverzifikáciu a podporu kultúrneho turistického ruchu v európskych regiónoch a oblastiach, 2020 – 2023). Ďalším projektom financovaným v rámci ďalšieho programu Horizont 2020 je ENGHUM („Angažované humanitné vedy v Európe: budovanie kapacít na participatívny výskum jazykovo-kultúrneho dedičstva“, 2016 – 2018). Európska komisia v januári 2021 spustila projekt kompetenčného centra financovaný z programu Horizont 2020, ktoré je zamerané na digitálne zachovanie a uchovanie kultúrneho dedičstva a bude pôsobiť ako virtuálne zariadenie na poskytovanie odborných znalostí, poradenstva a služieb s využitím špičkových IKT, najmä technológie 3D²⁰.

Nadchádzajúci (2021 – 2027) rámcový program pre výskum a inováciu Horizont Európa zahŕňa celé výskumné spektrum a výskumným pracovníkom a inštitúciám poskytuje príležitosti financovania s cieľom posilniť excelentnosť vo vede a zároveň riešiť spoločenské výzvy a prinášať inováciu. Základné akty nie sú normatívne, keďže len naznačujú hlavnú orientáciu výskumu v rôznych oblastiach bez toho, aby sa venovali konkrétnym oblastiam výskumu. Výzvy a témy na podporu výskumu v konkrétnych oblastiach budú uvedené v pracovných programoch. V rámci klastra Kultúrna, kreatívna a inkluzívna spoločnosť (klaster 2) piliera II Globálne výzvy a konkurencieschopnosť európskeho priemyslu programu Horizont Európa sa môžu ponúknuť výskumné príležitosti „zhora nadol“ vo vzťahu k národnostným menšinám alebo kultúrnej a jazykovej rozmanitosti v súvislosti so sociálnym a s hospodárskym rozvojom európskych regiónov a/alebo ako súčasť európskej identity. Môže sa to uplatňovať v jednej alebo vo viacerých z troch „oblastí intervencie“ tohto klastra, ktorými sú demokracia a správa vecí verejných, kultúrne dedičstvo a sociálna a hospodárska transformácia. Výskum národnostných menšín alebo kultúrnej a jazykovej rozmanitosti možno uskutočňovať z rôznych hľadísk a s použitím metodík, ktoré patria do oblasti rôznych spoločenských a humanitných vied.

V dokumente *Orientations towards the first Strategic Plan for Horizon Europe* (Hlavné smery vedúce k prvému strategickému plánu programu Horizont Európa) sa jasne uvádza, že výskumné a inovačné činnosti v rámci klastra 2 pomôžu chrániť jazyky ako súčasť európskeho kultúrneho dedičstva. Konkrétne sa v ňom uvádza, že tieto činnosti „napomôžu aj zachovanie ohrozených jazykov“. V tejto súvislosti je preto pravdepodobné, že v rámci pracovných programov Horizontu Európa v tejto oblasti sa bude venovať značná pozornosť výskumným činnostiam zameraným na ochranu menšinových, regionálnych a miestnych jazykov, podporu kultúrnej a jazykovej

²⁰ <https://cordis.europa.eu/project/id/101004468>.

rozmanitosti v Európe a posilneniu sociálneho a hospodárskeho rozvoja v rôznych európskych regiónoch. Môže to zahŕňať účasť regionálnych a miestnych komunít, univerzít a organizácií pôsobiacich v oblasti menšinových jazykov.

Prostredníctvom svojich klastrov bude program Horizont Európa uplatňovať hľadisko prierezového rozmeru, pri ktorom sa zohľadňujú potreby rôznych sociálnych skupín vrátane etnických a národnostných menšín v oblastiach, ako je zdravotníctvo, kultúra, bezpečnosť, digitálny priemysel, klíma a poľnohospodárstvo. Výskumné projekty a výsledky ako také sú zamerané na vytváranie inkluzívnejšieho spoločenského vplyvu a riešenie prierezových nerovností súvisiacich s etnickou príslušnosťou, rodom, vekom, náboženstvom, triedou alebo inými sociálnymi kategóriami.

Výskumní pracovníci a inštitúcie sa takisto budú môcť uchádzať o výskumné príležitosti „zdola nahor“, ktoré bude nový rámcový program Horizont Európa poskytovať v rámci akcií Marie Curie-Sklodowskej (MSCA) a Európskej rady pre výskum (ERC). Komisia sa preto domnieva, že v novom finančnom období budú existovať významné príležitosti na podporu kultúrnej a jazykovej rozmanitosti.

2.6. Zmena právnych predpisov EÚ s cieľom zaručiť približne rovnaké zaobchádzanie s osobami bez štátnej príslušnosti a občanmi Únie.
--

Stanovený účel

Organizátori iniciatívy „Menšinový balíček“ navrhujú zmenu smerníc, ktorá by umožnila aproximáciu práv osôb dlhodobo bez štátnej príslušnosti a ich rodín k právam občanov EÚ. Žiadajú o rozšírenie práv týkajúcich sa občanov na osoby bez štátnej príslušnosti a ich rodiny, ktorí žijú vo svojej krajine pôvodu celý svoj život.

Existujúce nástroje a prebiehajúce iniciatívy

V článku 67 ods. 2 ZFEÚ sa uvádza, že na účely hlavy V (priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti) sa osoby bez štátnej príslušnosti považujú za štátnych príslušníkov tretích krajín.

Článok 79 ZFEÚ je právnym základom na tvorbu spoločnej prísťahovaleckej politiky s cieľom zabezpečiť okrem iného spravodlivé zaobchádzanie so štátnymi príslušníkmi tretích krajín s oprávneným pobytom v členských štátoch.

Od roku 2003 boli prijaté viaceré smernice upravujúce práva určitých kategórií štátnych príslušníkov tretích krajín. V týchto smerniciach sa stanovuje zásada rovnakého zaobchádzania so štátnymi príslušníkmi tretích krajín a občanmi EÚ v mnohých dôležitých oblastiach života, ako je práca, sociálne zabezpečenie, prístup k tovaru a službám a vzdelávanie. Podľa článku 67 ods. 2 zmluvy sa tieto smernice takisto vzťahujú na osoby bez štátnej príslušnosti.

Iniciatíva „Menšinový balíček“ navrhuje zmenu smernice 2003/109/ES o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín s dlhodobým pobytom v tom zmysle, aby osoby bez štátnej príslušnosti mali uľahčený prístup k získaniu postavenia osoby s dlhodobým pobytom a mali aj viac práv (v porovnaní so štátnymi príslušníkmi tretích krajín).

Komisia vo svojom Novom pakte o migrácii a azyle prijatom 23. septembra 2020²¹ oznámila, že navrhne revíziu smernice 2003/109/ES s cieľom vytvoriť skutočný status osoby s dlhodobým pobytom v EÚ, a to najmä posilnením práva osôb s dlhodobým pobytom sťahovať sa do iných členských štátov a pracovať v nich.

Analýza

V medziach článku 67 ods. 2 ZFEÚ možno prijať právny akt v oblasti práv štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte. V tom štádiu však Komisia nevidí konkrétny dôvod na zmenu súčasných právnych predpisov s cieľom ďalej aproximovať práva štátnych príslušníkov tretích krajín s právami občanov EÚ.

Zároveň by sa mohli prijať ďalšie opatrenia na riešenie konkrétnej situácie osôb bez štátnej príslušnosti. Mohlo by sa tak stať buď prostredníctvom lepšieho vykonávania existujúcich právnych predpisov, alebo pomocou iných nástrojov, ako je nástroj financovania pre azyl, migráciu a integráciu, alebo všeobecnejšie prostredníctvom politiky EÚ v oblasti integrácie migrantov.

Dôležitým nástrojom v tejto oblasti je nový komplexný akčný plán pre integráciu a začlenenie na obdobie 2021 – 2027, ktorý Komisia prijala 24. novembra 2020²². Tento akčný plán sa vzťahuje na štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom v EÚ, ako aj občanov EÚ, ktorí majú vzhľadom na svoje rodiny a hostiteľské spoločnosti migrantský pôvod. Vykonávanie akčného plánu bude osobitne zohľadňovať situáciu osôb bez štátnej príslušnosti a občanov EÚ patriacich k národnostným menšinám, a to najmä potrebu lepšieho ich začleniť do spoločnosti prostredníctvom lepšieho zamestnania, vzdelania a spoločenských príležitostí. Opatrenia akčného plánu na programové obdobie 2021 – 2027 budú podporované z nového Fondu pre azyl, migráciu a integráciu, ako aj z ESF+ a Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

2.7. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady s cieľom zaviesť jednotné autorské právo, ktoré by umožňovalo považovať celú EÚ za vnútorný trh v oblasti autorských práv.

Stanovený účel

Organizátori iniciatívy „Menšinový balíček“ navrhujú vytvorenie jednotného európskeho autorského práva, ktoré umožní považovať celú EÚ za jednotný trh v oblasti autorských práv. Toto riešenie povedie k zrušeniu prekážok pri udeľovaní licencií v rámci Únie a umožní osobám patriacim k národnostným menšinám prístup k obsahu na rovnakom základe ako občanom z členských štátov, v ktorých táto sa služba ponúka.

Analýza

---

²² COM(2020) 758 final.

²² COM(2020) 758 final.

V článku 118 ZFEÚ sa stanovuje konkrétny právny základ na vytvorenie európskych práv duševného vlastníctva s cieľom zabezpečiť jednotnú ochranu práv duševného vlastníctva v celej Únii.

Autorské právo sa už do značnej miery harmonizovalo, a to najmä na právnom základe, ktorým je článok 53 ods. 1 a články 62 a 114 ZFEÚ. Najmä najnovšie opatrenia prijaté v roku 2019 sú významným krokom k riešeniu obáv organizátorov iniciatívy „Menšinový balíček“.

Existujúce nástroje a prebiehajúce iniciatívy

Za posledné roky boli prijaté viaceré legislatívne nástroje na modernizáciu rámca EÚ pre autorské právo. Jedným z cieľov bolo uľahčiť prístup k obsahu cez hranice, ako aj odstrániť prekážky prístupu ku kultúrnej a jazykovo rozmanitému obsahu. Tieto nástroje ponúkajú riešenia na zmiernenie ťažkostí spojených s vysporiadaním licenčných práv, ktoré sú potrebné na cezhraničné ponúkanie obsahu:

- Smernica [smernica (EÚ) 2017/1564] a nariadenie [nariadenie (EÚ) 2017/1563], ktorým sa v EÚ vykonáva Marrákešská zmluva, uľahčujú osobám, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, prístup k väčšiemu množstvu kníh a iných tlačových materiálov v prístupnom formáte z celej Európskej únie a ich výmenu so zvyškom sveta.
- Smernica o online vysielaniach vysielateľov a retransmisiách [smernica (EÚ) 2019/789] má za cieľ dať Európanom širší výber televíznych a rádiových programov pochádzajúcich z iných členských štátov EÚ, čo je relevantné najmä pre jazykové menšiny. Smernica prispeje k zvýšeniu cezhraničnej dostupnosti televíznych a rádiových programov zjednotením vysporiadania práv na určité online služby vysielateľov a služby retransmisie. Členské štáty musia transponovať nové pravidlá podľa tejto smernice do 7. júna 2021.
- Nariadenie o cezhraničnej prenosnosti online obsahových služieb na vnútornom trhu [nariadenie (EÚ) 2017/1128] umožňuje spotrebiteľom, ktorí kupujú alebo si predplácajú online obsahové služby – s cieľom sledovať filmy alebo športové prenosy, počúvať hudbu, sťahovať elektronické knihy a hrať hry – naďalej pristupovať k týmto službám, keď cestujú do iných krajín EÚ. Na účely prípravy správy o uplatňovaní nariadenia o prenosnosti sa vypracúva štúdia.
- Smernica o autorských právach na digitálnom jednotnom trhu [smernica (EÚ) 2019/790] obsahuje opatrenia, ktorými sa zjednoduší udeľovanie licencií a uľahčí prístup k obsahu. Predovšetkým sa ňou zavádza právny mechanizmus, ktorý uľahčí inštitúciám správy kultúrneho dedičstva digitalizáciu a cezhraničné sprístupnenie „obchodne nedostupných“²³ diel, ktoré sa nachádzajú v ich zbierkach. Takisto zahŕňa rokovací mechanizmus na zjednodušenie licencovania audiovizuálnych diel na platformách videa na požiadanie. Napokon sa ňou modernizujú pravidlá EÚ uplatniteľné na kľúčové výnimky a obmedzenia v oblastiach výučby, výskumu a zachovania kultúrneho dedičstva s osobitným zameraním na digitálne a cezhraničné využitie. Aj táto smernica sa má transponovať do 7. júna 2021.

---

²³ Obchodne nedostupné diela sú knihy, filmy a iné diela, ktoré sú stále chránené autorským právom, ale už nie sú dostupné na trhu.

Komisia bude naďalej monitorovať a zabezpečovať správne vykonávanie týchto nástrojov. Pokiaľ ide o smernicu (EÚ) 2019/789 a smernicu (EÚ) 2019/790, ktoré sa majú transponovať do júna 2021, Komisia pomáha členským štátom zabezpečiť včasnú a účinnú transpozíciu na účinné vykonávanie. Keď sa transpozícia dokončí, Komisia preskúma akékoľvek ďalšie problémy s vykonávaním. Dotknutá strana bude môcť nahlásiť takýto problém Komisii na preskúmanie.

Pokiaľ ide o potenciálne jednotné autorské právo a plnú harmonizáciu autorského práva v EÚ, vzhľadom na nedávnu modernizáciu pravidiel EÚ v oblasti autorského práva a osobitné pravidlá prijaté na uľahčenie prístupu k uvedenému obsahu, Komisia sa domnieva, že tieto pracovné činnosti predstavujú dôležitú politickú reakciu na obavy organizátorov iniciatívy „Menšinový balíček“.

Iným významným nástrojom je nariadenie o geografickom blokovaní [nariadenie (EÚ) 2018/302], ktorým sa riešia neodôvodnené obmedzenia spočívajúce v geografickom blokovaní z dôvodu štátnej príslušnosti, miesta bydliska alebo sídla zákazníkov na vnútornom trhu, a ktoré sa neuplatňuje na audiovizuálny obsah a len čiastočne sa uplatňuje na iné druhy obsahu (hudbu, elektronické knihy, hry/softvér) chráneného autorským právom. V decembri 2020 Komisia zverejnila správu o preskúmaní²⁴, v ktorej posudzovala vplyv rozšírenia pravidiel geografického blokovania na online služby umožňujúce prístup k obsahu chránenému autorským právom (audiovizuálnemu a neaudiovizuálnemu). V správe sa zdôrazňujú potenciálne prínosy pre spotrebiteľov v Európe spočívajúce v cezhraničnej dostupnosti širšieho výberu obsahu, ak by sa nariadenie rozšírilo na audiovizuálny obsah. V správe sa takisto dospelo k záveru, že potenciálny vplyv takéhoto rozšírenia na celkovú dynamiku audiovizuálneho sektora je potrebné podrobnejšie posúdiť. Z týchto dôvodov a v rámci akčného plánu pre médiá a audiovizíu²⁵ Komisia začne pred zvažovaním nadväzných opatrení dialóg so zainteresovanými stranami v audiovizuálnom sektore, so zameraním na konkrétne spôsoby, ako podporiť obeh audiovizuálneho obsahu v celej EÚ a zlepšiť k nemu prístup spotrebiteľov.

2.8. Zmena smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb s cieľom zabezpečiť slobodné poskytovanie služieb a prijímanie audiovizuálneho obsahu v regiónoch, kde bývajú národnostné menšiny.

Stanovený účel

Organizátori iniciatívy „Menšinový balíček“ navrhujú zmenu, ktorou by sa zabezpečila sloboda poskytovať služby a sloboda prijímať audiovizuálny obsah (analogové/digitálne vysielanie aj služby za požiadanie, pozemské a satelitné) v regiónoch, v ktorých bývajú menšiny.

²⁴ Správa o prvom krátkodobom preskúmaní nariadenia o geografickom blokovaní, COM(2020) 766 final.

²⁵ COM(2020) 784 final.

Analýza

Obeh audiovizuálneho mediálneho obsahu nadobúda čoraz väčší význam pre spoločnosť a je relevantný pre slobodný prístup k informáciám, slobodu a pluralitu médií, ako aj podporovanie vzdelávania a kultúry. Smernica o audiovizuálnych mediálnych službách²⁶ (AVMS) sa zakladá na zásade krajiny pôvodu, ktorá zabezpečuje to, že poskytovatelia musia dodržiavať len pravidlá svojho členského štátu, ktorého právomoc sa na nich vzťahuje, a nie viacerých krajín. Vlády EÚ preto nemôžu obmedzovať audiovizuálne mediálne služby, ktoré pochádzajú z iného členského štátu, ak sú tieto služby v súlade s pravidlami smernice v členskom štáte pôvodu.

Smernica o AVMS uľahčuje cezhraničný pohyb audiovizuálnych služieb a zároveň zabezpečuje minimálne harmonizované pravidlá všeobecného verejného záujmu (napr. ochranu maloletých, podporu európskych diel, reklamu atď.). Nevzťahuje sa však na otázky retransmisie, pokiaľ ide o autorské práva.

Existujúce nástroje a prebiehajúce iniciatívy

Pokiaľ ide o zásadu krajiny pôvodu, revidovaná smernica o AVMS umožňuje jasnejšie stanoviť členský štát, ktorého pravidlá sa budú uplatňovať, zosúladuje postupy udeľovania výnimiek prevádzkovateľom televízneho vysielania aj poskytovateľom služieb na požiadanie, ako aj možnosti výnimiek v prípade obáv súvisiacich s verejnou bezpečnosťou a závažnými rizikami pre verejné zdravie. Lehota na transpozíciu tejto smernice uplynula 19. septembra 2020.

Na základe revidovanej smernice sa určité audiovizuálne pravidlá (napr. týkajúce sa reklamy, ochrany maloletých, ochrany širokej verejnosti pred podnecovaním násillia alebo nenávisli, alebo verejným podnecovaním k páchaniu trestných činov terorizmu) rozširujú aj na platformy na zdieľanie videí. Je dôležité poznamenať, že revidovanou smernicou o AVMS sa posilnila aj podpora európskych diel, pričom sa zabezpečilo, aby poskytovatelia videa na požiadanie (ako Netflix, Amazon atď.) aktívne prispievali k cieľu podpory kultúrnej rozmanitosti v EÚ tým, že európskym dielam poskytnú vo svojich katalógoch podiel minimálne 30 % a tieto diela zvýrazia²⁷. V usmerneniach vydaných k výpočtu európskych diel²⁸ Komisia zastáva názor, že tento cieľ kultúrnej rozmanitosti sa môže účinne dosiahnuť len vtedy, ak sa zabezpečí 30 % podiel európskych diel v každom národnom katalógu ponúkanom poskytovateľmi videí na požiadanie pôsobiacimi vo viacerých krajinách. Zabezpečí sa tým, že diváci v každom členskom štáte, v ktorom takýto poskytovateľ ponúka národný katalóg, budú mať v požadovanom rozsahu na výber európske diela. Tento prístup je výhodný aj z hľadiska toho, že pravdepodobne bude stimulovať obeh a dostupnosť európskych diel v celej Únii.

Komisia bude pravidelne monitorovať uplatňovanie pravidiel na podporu európskych diel na základe správ z členských štátov a nezávislej štúdie.

Preto platí, že hoci smernica o AVMS uľahčuje voľný pohyb audiovizuálneho obsahu na základe zásady krajiny pôvodu a prístupu minimálnej harmonizácie, cezhraničná dostupnosť audiovizuálneho obsahu môže byť ovplyvnená z dôvodov mimo rozsahu

²⁶ Smernica 2010/13/EÚ, zmenená smernicou (EÚ) 2018/1808 zo 14. novembra 2018.

²⁷ Povinnosť televíznych vysielateľov zabezpečiť väčšinový podiel svojho vysielacieho času pre európske diela zostáva nezmenená.

²⁸ Oznámenie Komisie „Usmernenia podľa článku 13 ods. 7 smernice o audiovizuálnych mediálnych službách týkajúce sa výpočtu podielu európskych diel v katalógoch služieb na požiadanie a vymedzenia nízkej sledovanosti a nízkeho obratu“ (2020/C 223/03).

smernice o AVMS, ako sú práva duševného vlastníctva, dostupnosť technických zdrojov alebo obchodné/finančné úvahy.

Týmto legislatívnym rámcom by sa mali značne podporiť ciele organizátorov. Vzhľadom na nedávnu revíziu smernice o AVMSD sa v blízkej budúcnosti neplánuje žiadna nová dodatočná legislatívna iniciatíva. Komisia napriek tomu bude monitorovať všeobecné uplatňovanie smernice:

- najneskôr 19. decembra 2022 a potom každé tri roky Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní tejto smernice.
- Najneskôr 19. decembra 2026 Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade *ex post* hodnotenie vplyvu smernice a jej pridanej hodnoty, v prípade potreby spolu s návrhmi na preskúmanie smernice.

2.9. Nariadenie alebo rozhodnutie Rady, ktorého cieľom je udeliť projektom podporujúcim národnostné menšiny a ich kultúru skupinovú výnimku z uplatňovania postupu stanoveného v článku 108 ods. 2 ZFEÚ.

Stanovený účel

Organizátori iniciatívy „Menšinový balíček“ žiadajú o skupinovú výnimku pre činnosti, ktoré podporujú menšinové komunity a ich kultúru. Žiadajú o skupinovú výnimku, ktorá zohľadňuje aj podporu jazykov a regionálnej rozmanitosti a rešpektuje práva osôb patriacich k menšinám.

Súčasná pravidlá

Keď sa poskytuje financovanie jednotlivcom nevykonávajúcim hospodársku činnosť alebo keď daný projekt neovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi, financovanie nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

Určité kategórie pomoci sa za určitých podmienok podľa článku 53 (v prípade prevádzkovej pomoci do 75 miliónov alebo investičnej pomoci do 150 miliónov EUR ročne na kultúru a zachovanie kultúrneho dedičstva) a podľa článku 54 (v prípade schém pomoci na audiovizuálne diela do 50 miliónov EUR) v spojení s článkom 4 ods. 1 písm. z) resp. písm. aa) nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 pri uplatnení článkov 107 a 108 ZFEÚ vyhlasujú za zlučiteľné s vnútorným trhom.

Ďalšiu potenciálnu podporu práv osôb patriacich k menšinám a ich kultúry môže predstavovať článok 2 ods. 1 písm. a) o financovaní ročne do výšky 15 miliónov EUR a/alebo článok 2 ods. 1 písm. c) o starostlivosti a sociálnom začlenení zraniteľných skupín spolu s ďalšími relevantnými podmienkami stanovenými v rozhodnutí Komisie 2012/21/EÚ z 20. decembra 2011 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 ZFEÚ na štátnu pomoc vo forme náhrady za službu vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu.

Podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* sa financovanie akéhokoľvek projektu do výšky 200 000 EUR počas troch rozpočtových rokov považuje za pomoc *de minimis*.

Podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 360/2012 z 25. apríla 2012 o uplatňovaní článkov 107 a 108 ZFEÚ sa financovanie do výšky 500 000 EUR počas troch rozpočtových rokov

poskytnuté podniku poskytujúcemu služby všeobecného hospodárskeho záujmu takisto považuje za pomoc *de minimis* poskytovanú podnikom poskytujúcim služby všeobecného hospodárskeho záujmu.

Opatrenia, ktoré splňajú uvedené podmienky, si nevyžadujú oznámenie dotknutého členského štátu Komisii. Hoci Komisia zastáva názor, že súčasné pravidlá štátnej pomoci sa javia ako dostatočne flexibilné na uspokojenie potrieb žiadosti, najmä výnimky z oznamovania projektov podporujúcich národnostné menšiny a ich kultúru Komisii, je vždy ochotná poskytnúť členským štátom usmernenie.

Prebiehajúca pomoc

Komisia zostáva otvorená poskytovaniu usmernenia v prípadoch, keď členské štáty čelia ťažkostiam pri zosúladzovaní svojich plánovaných opatrení na podporu práv osôb patriacich k národnostným menšinám a ich kultúry s existujúcimi pravidlami štátnej pomoci.

3. ZÁVER

Európska komisia radí k svojim prioritám a cieľom začleňovanie a rešpektovanie bohatého kultúrneho dedičstva Európy. Komisia je odhodlaná naďalej ich podporovať tak z hľadiska politik, ako aj financovania.

Vzhľadom na právomoci udelené Komisii a s prihliadnutím na existujúce a prebiehajúce iniciatívy z posledných rokov, ktoré reagujú na niekoľko aspektov návrhov uvedených v pôvodnej iniciatíve občanov z roku 2013, Komisia sa domnieva, že vo viacerých oblastiach sú možné nadväzné opatrenia.

3.1 Pokiaľ ide o konkrétny návrh na odporúčanie Rady na ochranu a podporu kultúrnej a jazykovej rozmanitosti v Únii (pozri návrh v bode 2.1),

- Komisia bude pozorne monitorovať vykonávanie viacerých iniciatív EÚ prijatých od roku 2017²⁹, ktoré zahŕňajú aspekty uvedené v iniciatíve občanov. Prioritná ambícia vybudovať európsky vzdelávací priestor by mala podporiť členské štáty v dosahovaní cieľov súvisiacich odporúčaní, medzi ktoré patrí podpora spoločných hodnôt, inkluzívneho vzdelávania a škôl s jazykovým povedomím.
- Komisia takisto poznamenáva, že strategický rámec EÚ pre rovnosť, začleňovanie a účasť Rómov na roky 2020 – 2030, ako aj návrh na odporúčanie Rady týkajúci sa rovnosti, začleňovania a účasti Rómov (ktorý v súčasnosti skúma Rada), budú podporovať rómske umenie, históriu a kultúru a sociálnu inováciu (a informovanosť o nich), ako aj experimentovanie v oblasti rómskej politiky.
- Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Komisia domnieva, že žiadny ďalší právny akt nie je potrebný.

3.2 Pokiaľ ide o návrh na rozhodnutie alebo nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorého predmetom úpravy je upraviť „programy financovania tak, aby boli

---

²⁹ Odporúčanie Rady o presadzovaní spoločných hodnôt, inkluzívneho vzdelávania a európskeho rozmeru výučby (2018/C 195/01); odporúčanie Rady o komplexnom prístupe k výučbe a učeniu sa jazykov (2019/C 189/03); oznámenie Komisie o vytvorení európskeho vzdelávacieho priestoru do roku 2025, COM(2020) 625.

prístupné pre spoločenstvá malých regionálnych a menšinových jazykov“ (pozri návrh v bode 2.2),

- Komisia poznamenáva, že po nedávnom prijatí nových programov Erasmus+ a Kreatívna Európa by sa národné agentúry na vykonávanie programu Erasmus+ a sieť informačných kancelárií programu Kreatívna Európa mali stretávať s vnútroštátnymi zástupcami malých národnostných kultúrnych a jazykových komunit, aby im prostredníctvom praktického usmernenia pomáhali uchádzať sa o finančné prostriedky. Malo by sa vyvíjať ďalšie úsilie o vytvorenie jednotných kontaktných miest pre žiadateľov prostredníctvom siete informačných kancelárií programu Kreatívna Európa vo všetkých krajinách, ktoré sa zúčastňujú na programoch. Informačné kancelárie a ich sieť by umožnili všetkým kultúrnym a kreatívnym organizáciám získať informácie a technickú pomoc, ktoré im umožnia uchádzať sa o všetky akcie a iniciatívy, na ktoré sa vzťahuje program Kreatívna Európa, ako aj o iné možnosti financovania zo zdrojov EÚ, ktoré sú pre ne relevantné. Komisia bude poskytovať aj ďalšie usmernenie a zrozumiteľnejšie objasnenie vo svojich usmerneniach. Programy financovania tak budú prístupnejšie pre malé regionálne a menšinové jazykové komunity.
- Komisia by mala naďalej monitorovať projekty týkajúce sa regionálnych alebo menšinových jazykov a analyzovať ich potenciálny vplyv na politiky v dotknutých krajinách. Minulé projekty, ako napríklad projekty uvedené v brožúre Komisie Jazyková rozmanitosť v Európskej únii – prípad regionálnych a menšinových jazykov, môžu inšpirovať žiadateľov o nové projekty na miestnej, regionálnej alebo vnútroštátnej úrovni v súlade s cieľmi budúceho programu Erasmus na obdobie 2021 – 2027 týkajúcimi sa učenia sa jazykov, začlenenia a podpory hodnôt EÚ.
- Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Komisia domnieva, že žiadny ďalší právny akt nie je potrebný.

3.3 Pokiaľ ide o návrh na rozhodnutie alebo nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorého predmetom úpravy je vytvoriť centrum jazykovej rozmanitosti, posilňovať povedomie významu regionálnych a menšinových jazykov a podporovať rozmanitosť na všetkých úrovniach, a to najmä financovaním Európskou úniou (pozri návrh v bode 2.3),

- Komisia považuje za kľúčové zachovať a rozvíjať spoluprácu prostredníctvom Európskeho centra pre moderné jazyky Rady Európy, ako aj poskytovať podporu Komisie členským štátom pri uskutočňovaní odporúčania Rady z roku 2019. Vďaka tomu bude EÚ náležite zameraná a odstráni sa riziko duplicity úsilia a zdrojov z ďalších centier.
- Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Komisia domnieva, že žiadny ďalší právny akt nie je potrebný.

3.4 Pokiaľ ide o návrh nariadenia, ktorým sa prispôbia všeobecné pravidlá uplatniteľné na úlohy, prioritné ciele a organizáciu štrukturálnych fondov, aby zohľadňovali ochranu menšín a podporu kultúrnej a jazykovej rozmanitosti za predpokladu, že financované opatrenia povedú k posilneniu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti Únie (pozri návrh v bode 2.4),

- Komisia poznamenáva, že v nariadení o spoločných ustanoveniach na obdobie 2021 – 2027 sa požiadavka nediskriminácie ďalej posilní tým, že sa zabezpečí súlad

s Chartou základných práv Európskej únie ako prierezovým princípom a základnou prierezovou podmienkou, ktoré budú uplatniteľné na všetky oblasti politik.

- Komisia ďalej zdôrazňuje, že fondy politiky súdržnosti budú naďalej dostupné na podporu sociálno-ekonomickej integrácie etnických menšín a marginalizovaných komún, v súlade s potrebami identifikovanými členskými štátmi na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni.
- Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Komisia domnieva, že žiadny ďalší právny akt a žiadne ďalšie prispôbenie legislatívneho rámca fondov na politiku súdržnosti nie sú potrebné.

3.5 Pokiaľ ide o návrh na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorého predmetom úpravy je zmena nariadenia týkajúceho sa programu Horizont 2020 v záujme skvalitnenia výskumu v oblasti pridanej hodnoty, ktorú môžu národnostné menšiny a kultúrna a jazyková rozmanitosť predstavovať pre sociálny a hospodársky rozvoj regiónov EÚ (pozri návrh v bode 2.5),

- Komisia upozorňuje na rôzne projekty zamerané na jazykovo-kultúrne dedičstvo a menšinové jazyky financované z programu Horizont 2020 a na skutočnosť, že tieto príležitosti na ochranu jazykov ako súčasť európskeho kultúrneho dedičstva pokračujú a budú sa ďalej rozvíjať v rámci nových výskumných a inovačných činností programu Horizont Európa.
- Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Komisia domnieva, že žiadne ďalšie zákonodarné iniciatívy nie sú potrebné.

3.6 Pokiaľ ide o návrh na zmenu právnych predpisov EÚ s cieľom zabezpečiť približne rovnaké zaobchádzanie s osobami bez štátnej príslušnosti a občanmi Únie (pozri návrh v bode 2.6),

- vykonávanie nového komplexného akčného plánu pre integráciu a začlenenie na obdobie 2021 – 2024 môže zohľadňovať situáciu osôb bez štátnej príslušnosti a občanov EÚ patriacich k národnostným menšinám, a to najmä potrebu ich lepšieho začleňovania do spoločnosti prostredníctvom lepšieho zamestnania, vzdelania a spoločenských príležitostí.
- Opatrenia akčného plánu na programové obdobie 2021 – 2027 budú podporované z nového Fondu pre azyl, migráciu a integráciu, ako aj z ESF+ a Európskeho fondu regionálneho rozvoja.
- Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Komisia domnieva, že žiadne nové zákonodarné iniciatívy nie sú potrebné.

3.7 Pokiaľ ide o návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady s cieľom zaviesť jednotné autorské právo, ktoré by umožňovalo považovať celú EÚ za vnútorný trh v oblasti autorských práv (pozri návrh v bode 2.7),

- Komisia poznamenáva, že v období 2017 – 2019 boli prijaté rôzne legislatívne nástroje s lehotami na transpozíciu do júna 2021. Komisia bude pozorne monitorovať zavedenie týchto legislatívnych nástrojov.
- V decembri 2020 Komisia zverejnila správu o preskúmaní, v ktorej posudzovala vplyv rozšírenia pravidiel geografického blokovania na online služby umožňujúce prístup k obsahu chránenému autorským právom (audiovizuálnemu a neaudiovizuálnemu). Komisia začne dialóg so zainteresovanými stranami audiovizuálneho sektora s cieľom diskutovať o konkrétnych spôsoboch podpory

obehu audiovizuálneho obsahu a prístupu spotrebiteľov k nemu v celej EÚ, pred zväžením akýchkoľvek následných opatrení.

- Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Komisia domnieva, že žiadne ďalšie zákonodarné iniciatívy nie sú potrebné.

3.8 Pokiaľ ide o návrh na zmenu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb s cieľom zabezpečiť slobodné poskytovanie služieb a prijímanie audiovizuálneho obsahu v regiónoch, kde bývajú národnostné menšiny (pozri návrh v bode 2.8),

- Komisia sa domnieva, že nedávno revidovanou smernicou o audiovizuálnych mediálnych službách (AVMS) sa zabezpečilo, aby poskytovatelia videa na požiadanie (ako Netflix, Amazon atď.) aktívne prispievali k cieľu podpory kultúrnej rozmanitosti Únie. V usmerneniach vydaných k výpočtu podielu európskych diel Komisia prijala názor, že tento cieľ kultúrnej rozmanitosti sa môže účinne dosiahnuť len vtedy, ak sa zabezpečí 30 % podiel európskych diel v každom národnom katalógu ponúkanom poskytovateľmi videa na požiadanie pôsobiacimi vo viacerých krajinách. Zabezpečí sa tým, že diváci v každom členskom štáte, v ktorom takýto poskytovateľ ponúka národný katalóg, budú mať v požadovanom rozsahu na výber európske diela. Tento prístup je výhodný aj z hľadiska toho, že pravdepodobne bude stimulovať obeh a dostupnosť európskych diel v celej Únii.
- Komisia bude pravidelne monitorovať uplatňovanie pravidiel podpory európskych diel na základe správ z členských štátov a nezávislej štúdie aj všeobecné uplatňovanie smernice.
- Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Komisia domnieva, že súčasné pravidlá postačujú a žiadna ďalšia zmena smernice nie je potrebná.

3.9 Pokiaľ ide o návrh nariadenia alebo rozhodnutia Rady s cieľom udeliť projektom podporujúcim národnostné menšiny a ich kultúru skupinovú výnimku z uplatňovania postupu stanoveného v článku 108 ods. 2 ZFEÚ (pozri návrh v bode 2.9),

- Komisia sa domnieva, že existujúce pravidlá sú dostatočné na to, aby mohli členské štáty podporovať projekty zamerané na práva osôb patriacich k národnostným menšinám a na ich kultúru.
- Komisia bude naďalej poskytovať usmernenia, ak budú členské štáty čeliť ťažkostiam pri zosúladovaní svojich plánovaných opatrení na podporu práv osôb patriacich k národnostným menšinám a ich kultúry s existujúcimi pravidlami štátnej pomoci.
- Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Komisia domnieva, že žiadny ďalší právny akt nie je potrebný.